

DOKTORI ÉS
TUDOMÁNSZERVEZÉSI IRODA

DOCTORAL AND ACADEMIC
AFFAIRS OFFICE

1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A
Tel.: (36-1) 485-5200/5176
Email: doktori-hivatal@btk.elte.hu
dekanbtk@ludens.elte.hu

E-mail:

H-1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A
Phone: (36-1) 485-5200/5176
E-mail: doktori-hivatal@btk.elte.hu

Dr. Mezey Barna DSc, egyetemi tanár
Elnök, ELTE Egyetemi Doktori Tanács
Budapest

Tárgy: 2019. évi beszámoló az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán (ELTE BTK) a doktori iskolák működéséről és a Kar doktori képzéssel kapcsolatos költségvetéséről

Tisztelt Elnök Úr!

Az ELTE BTK-n 2019. december 31-éig négy önálló tudományági doktori iskolában lehetett tanulmányokat végezni, tudományos fokozatot szerezni, valamint a tudományágakhoz kapcsolódóan habilitációs eljárást lefolytatni.

A doktori tanulmányokra irányuló jelentkezési adatokat figyelembe véve elmondható, hogy az ELTE BTK-n sikeres volt Kar vezetősége a Doktori és Tudományszervezési Irodával együttműködésével megvalósult kommunikációs és marketing kampány: a jelentkezések száma meghaladta a várakozásokat. A 2019-es felvételi során a megnövekedett számú állami ösztöndíjas helyeket (az Egyetemen belüli átcsoportosítás után összesen 140) a kar képes volt betölteni, összességében 45 fővel több hallgatót vettünk fel; összesen 178-an kezdtek meg tanulmányaikat állami ösztöndíjas vagy önköltséges formában.

Örvendetes mértékben bővült a BTK doktori iskoláiban tanulni kívánó külföldi hallgatók létszáma: többek között a Stipendium Hungaricum ösztöndíj programnak köszönhetően nagy mértékben megnőtt az érdeklődés doktori képzéseink iránt. Ennek köszönhetően 122 főre nőtt a Kar doktori iskoláiban doktori tanulmányokat folytató, nem magyar állampolgárságú hallgatók létszáma (ebből 45 fő SH ösztöndíjas). A Stipendium Hungaricum program keretében 17 új hallgató kezdte meg tanulmányait Karunkon – az ösztöndíjprogram működése a korábbi években mutatkozó nehézségek után konszolidálódott, sőt egyikük idő előtt meg is védte doktori értekezését, mely a 2016-ben életbe lépő doktori képzési rendszer sikeres tesztjeként is funkcionált. A SH program által biztosított szervezési keret terhére a kari vezetés döntése alapján a SH hallgatók témavezetői a 2019 decemberében illetménykiegészítésben részesülhettek.

A 2019-as év (azon belül is kiemelten az tavaszi félév) legfontosabb feladata a felkészülés volt a 2019-es évben esedékes akkreditációs eljárásra. Ezt a feladatot a doktori iskolák és a Doktori és Tudományszervezési Iroda sikeresen látta el, a benyújtott dokumentációt a MAB kedvezően bírálta el, így mind a négy doktori iskolánk 2024. július 19-ig elnyerte az akkreditációt.

Az Új Nemzeti Kiválósági Program (ÚNKP) pályázati kiírás, illetve a pályázatás előkészítése és lebonyolítása 2019 tavaszán-nyarán is jelentős többletmunkát eredményezett a kari hivatal és az elbírálásban részt vevő professzori kar számára is. A kialakított eljárásrendek és online felületek hatékonynak bizonyultak és nagymértékben segítették a folyamatokat, ám az OTDK kapcsán járó többletpont torzította az eredményt. Jelentősen bővült a támogatott pályázatok száma: 2017-ben 42 fő, 2018-ban már 71 fiatal kutató (ebből 23 posztdoktor), 2019-ben pedig 84 fiatal kutató (ebből 21 posztdoktor) részesült támogatásban. A pályázatok megvalósításában (leginkább a dologi költségek felhasználásának vonatkozásában) szintén számottevő többletfeladat hárult a kari

DOKTORI ÉS
TUDOMÁNSZERVEZÉSI IRODA

DOCTORAL AND ACADEMIC
AFFAIRS OFFICE

1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A
Tel.: (36-1) 485-5200/5176
Email: doktori-hivatal@btk.elte.hu
dekanbtk@ludens.elte.hu

E-mail:

H-1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A
Phone: (36-1) 485-5200/5176
E-mail: doktori-hivatal@btk.elte.hu

hivatalra, ami 2019-ben a korábbi éveknél gördülékenyebben oldódott meg – ám a közbeszerzési szabályok (főleg az eszközbeszerzés lassúsága) továbbra is akadályozzák a szakmai feladatok hatékony és eredményes megvalósítását. A kialakult feladat- és munkamegosztás Gazdasági Hivatal és a Doktori és Tudományszervezési Hivatal között elősegítette a hatékony ügymenet kialakítását, és nem mellékesen lehetővé tette a kutatástámogató infrastruktúra fejlesztését is.

A kari hivatal humán erőforrás-helyzete kiegyensúlyozottnak mondható: 7 fős létszámmal sikerül a legfontosabb feladatok ellátása. Az Irodalomtudományi Doktori Iskola titkári munkakörében személycseré következett be – az átállás sajnos nem ment zökkenőmentesen. A kari vezetésnek köszönhetően a munkatársak bérszínvonala emelkedett (de még mindig nem éri el a kívánatos szintet). A kari hivatal infrastrukturális körülményei jónak mondhatók, a napi munkavégzéshez szükséges eszközök (kizárólag pályázati forrásoknak) rendelkezésre állnak. A kari költségvetés sajnos továbbra sem teszi lehetővé a doktori iskolák működésének támogatását, csak az ÚNKP pályázat jelent némi gyógyírt erre a húsbavágó (és hosszú évek óta megoldatlan) problémára – a 2020-as költségvetés tervezése során a kar vezetése nagyobb szabadságot és magasabb költségkeretet kíván majd biztosítani a DTI által koordinált szakmai feladatok elvégzésére.

A kari hivatal bizonyos feladatainak ellátása (felvételi eljárás, komplex vizsga jelentkezés és szervezés) kapcsán (kezdeményezésünkre) megindult az elektronikus felvételi eljárás előkészítése, melynek első alkalmazására 2020-ban kerül sor. Karunkon szintén elkészült a komplex vizsgák elektronikus benyújtását és feldolgozását támogató rendszer, melyet a 2020-as komplex vizsgák során fogunk alkalmazni. A továbbiakban fejleszteni lehetne más, hasonló rendszereket, illetve megvizsgálni a NEPTUN rendszer fel/kihasználhatóságát bizonyos folyamatok bonyolítása során (az elektronikus kérvénykezelés bevezetése lassan és fokozatosan, de legalább elindult).

A hallgatói képviselet helyzete (a 2018. évi bizonytalanságok után) szerencsésen rendeződött: a Doktorandusz Önkormányzat választása érvényes és eredményes volt, így Fejes Richárd vezetésével megkezdődhetett az érdemi munka. A Doktori és a Tudományszervezési Iroda folyamatos kapcsolatot tart fenn a hallgatói érdekképviselettel, fontosabb kérdésekben egyeztetnek, közös programokat szerveznek.

Az egyes doktori iskolákra vonatkozó információk:

1. Filozófiatudományi Doktori Iskola

A Filozófiatudományi Doktori Iskola 2019-ben új vezetővel indult, még 2018-ban Dr. Boros Gábor DSc, egyetemi tanár elhagyta a BTK-t, helyét Dr. Ullmann Tamás DSc, egyetemi tanár vette át. Az év az akkreditációs feladatokkal indult. A FDI az akkreditáció során frissítette szabályzatát, illetve elkövetkező öt év sikeres működése érdekében a törzstagok személyét illetően változásokat kezdeményezett. A DI törzstagjai: Dr. Bacsó Béla, Dr. Bodnár M. István, Dr. E. Szabó László, Dr. Forrai Gábor, Dr. Hammer Ferenc, Dr. Kelemen János, Dr. Kovács András Bálint, Dr. Olay Csaba, Dr. Rényi András, Dr. Ruzsa Ferenc, Dr. Ullmann Tamás, Dr. Zvolenszky Zsófia.

A FDI a 2019-as évben is bővítette oktatóinak és témakiíróinak körét: 4 fő kapcsolódott be a DI munkájába, bővítve ezzel a DI tudományos portfólióját olyan területekkel, amelyek korábban nem vagy csak kis mértékben szerepeltek abban.

A FDI arányaiban nagy részt vállal a kari nemzetköziesítési stratégia megvalósításában: a 2019-ben felvett Stipendium Hungaricum ösztöndíjas doktoranduszok harmada a FDI valamelyik képzésén kezdte meg tanulmányait.

2. Irodalomtudományi Doktori Iskola

Az Irodalomtudományi Doktori Iskola az irodalomtudományok körében az ország legnagyobb doktori iskolája, a tudományterület nagy spektrumát fogja át. Az IDI működését tekintve az elmúlt két évben tapasztalt visszaesés után a 2019-es év során jelentősen emelkedett a doktori fokozatszerzések száma. Az új képzés kereteinek végleges megszilárdulásával, és nem utolsósorban az IDI tudományos kiválóságának köszönhetően a felvételt nyert hallgatók jól teljesítenek, és eddig az új képzési rendszerben (köszönhetően a minőségbiztosítást célzó intézkedéseknek) eredményesek voltak.

Az IDI vezetője (2016. január 1-től) Dr. Lukács István DSc, egyetemi tanár, aki Dr. Boros Gábor kiválásával az Egyetemi Doktori Tanács szavazati jogú póttagja is lett. Az IDI tanácsa továbbra is a korábban szokásosnál részletesebben és minden szereplő számára átláthatóbban szabályozta a doktori iskolában folyó képzés kereteit és tudományos követelményrendszerét, kiemelt figyelemmel kísérve az új képzést, az ezzel kapcsolatos tapasztalatokról egyeztetve a doktori iskola programjainak vezetőivel és oktatóival.

Az IDI 2019-ben folytatta programjai működésének – előző évben megkezdett – felülvizsgálatát, ennek eredményeképpen a doktori iskola tanácsának javaslatára 2019-ben 4 doktori program összevonására került sor:

- A *Romantika* program és a *Késő romantikus és kora modern magyar irodalom* program összevonásával létrejött a *Romantikus és kora modern magyar irodalom* doktori program (vezetője: Dr. Eisemann György DSc, egyetemi tanár);
- A *Francia irodalom a középkortól a felvilágosodásig* program és a *Francia irodalom a felvilágosodástól napjainkig* program összevonásával létrejött a *Francia irodalom* doktori program (vezetője: Dr. Palágyi Tivadar PhD, habilitált egyetemi docens).

Kiemelkedő jelentőséggel bír, hogy a programvezetők fokozatosan bevonják a doktoriskolai oktatásba fiatalabb kollégákat oktatóként, témavezetőként, ezért a törzstagi utánpótlás folyamatossága hosszú távon biztosítottnak látszik. Változtatások az egyes programok vezetésében: az *Angol irodalom és kultúra a középkorban és a kora újkorban* doktori program vezetését Dr. Farkas Ákos egyetemi docenstől 2019. decembertől Dr. Pikli Natália; a *Néderlandisztika* doktori program vezetését Dr. Gera Judit PhD, egyetemi tanártól 2019. 11. 07-én Rételyi Orsolya habilitált egyetemi docens; a *Skandinavisztika* program vezetését Dr. Mádl Péter CSc, egyetemi docenstől 2019.09.01-től ismét Dr. Masát András; a *Kortárs latin-amerikai elbeszélő irodalom alkotásainak és előzményeinek szövegvizsgálata* doktori program vezetését Dr. Scholz László egyetemi tanártól 2019-es év végén Dr. Menczel Gabriella habilitált egyetemi docens; Az *uráli népek folklórja és irodalma* doktori program

DOKTORI ÉS
TUDOMÁNSZERVEZÉSI IRODA

DOCTORAL AND ACADEMIC
AFFAIRS OFFICE

1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A
Tel.: (36-1) 485-5200/5176
Email: doktori-hivatal@btk.elte.hu
dekanbtk@ludens.elte.hu

E-mail:

H-1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A
Phone: (36-1) 485-5200/5176
E-mail: doktori-hivatal@btk.elte.hu

vezetését Dr. Csepregi Márta egyetemi tanártól 2019-es év végén Bereczki András PhD, habilitált egyetemi docens vette át.

Az IDI oktatóinak, témakiíróinak száma a 2019-es évben összesen 9 fővel emelkedett.

3. Nyelvtudományi Doktori Iskola

A Nyelvtudományi Doktori Iskola a Kar második legnagyobb doktori iskolája, mind hallgatói létszámban, mind a lezajlott doktori védések számában.

A 2019-es év az akkreditációs munkával kezdődött melynek során a DI módosította a szabályzatát. Ahhoz, hogy az akkreditáció hosszútávon sikeres legyen, a DI vezetősége áttekintette a törzstagok összetételét és változtatásokat kezdeményezett. A DI törzstagjai: Dr. Bárdosi Vilmos, Dr. Birtalan Ágnes, Dr. Brdar-Szabó Rita, Dr. Déri Balázs, Dr. Hamar Imre, Dr. Juhász Dezső, Dr. Károly Krisztina, Dr. Kiss Jenő, Dr. Komlósiné Knipf Erzsébet, Dr. Salvi Giampaolo, Dr. Szijj Ildikó, Dr. Tolcsvai Nagy Gábor, Dr. Törkenczy Miklós.

2019-ben megkezdődött az egyeztetés az ELTE PPK-val, hogy a nyelvpedagógia és angol alkalmazott nyelvészet program a BTK-n folytassa működését Dr. Károly Krisztina DSc, egyetemi tanár vezetésével.

2019-ben az Iranisztika program vezetője Dr. Jeremiás Éva professor emeritus lemondott, helyét Dr. Szántó Iván habilitált egyetemi docens vette át.

Az interkulturális nyelvészet vezetésében is volt változás: Dr. Gecső Tamás CSc nyugdíjazását követően lemondott a program vezetéséről, helyét Dr. Brdar-Szabó Rita PhD habilitált egyetemi docens vette át.

A NyDI-t legnagyobb kihívás elé a megnövekedett számú külföldi hallgató állítja – a DI egyre nagyobb számban fogad jellemzően Stipendium Hungaricum ösztöndíjas hallgatókat, a DI képzései a legnépszerűbbek a Kar doktori iskolái közül. Ahhoz, hogy az érdeklődést megfelelő mértékben ki tudja elégíteni, a NyDI-ban átfogó újításokra, az idegen nyelvű képzések széles körűvé tételére van szükség.

A NyDI 2019 - ben is bővítette oktatóinak és témakiíróinak körét: 5 fő kapcsolódott be a DI munkájába.

4. Történelemtudományi Doktori Iskola

A Történelemtudományi Doktori Iskola szempontjából 2019. naptári év a korábbi években megkezdett munka továbbfejlesztésének és javításának, valamint az akkreditáció jegyében telt.

A TDI törzstagjaink országos összehasonlításban kiemelkedően magas száma mellett további „humánpolitikai” adatai továbbra is erősek, az akkreditáció kapcsán végrehajtott törzstagsági átalakítással pedig hosszú évekre biztosítva van az Iskola sikeres működése.

Dr. Erdődy Gábor DSc, egyetemi tanár leköszönésével a doktori iskola vezetését Dr. Sonkoly Gábor DSc, egyetemi tanár vette át. Kettőjük együttműködése nagyban hozzásegítette a doktori iskolát a sikeres akkreditációhoz.

A Doktori Iskola törzstagi állománya Dr. Zólyomi Gábor CSc, egyetemi tanárral bővült, továbbá elfogadta Dr. Juhász József, DSc egyetemi tanár, Dr. Körmendi Tamás PhD, habilitált

egyetemi docens valamint Vida Tivadar DSc, egyetemi tanár törzstaggi felterjesztését. A felterjesztéseket az Egyetemi Doktori Tanács 2020. február 13-án hagyta jóvá. Az Iskola állománya törzstag emeritussal bővült, további egy felterjesztést pedig 2020-ban fogadott el a Bölcseztudományi Doktori Tanács. A DI 2019-as évben összesen 11 új oktatót, témakiírókat fogadott el. Kiemelendő jelentőséggel bír doktoranduszok bekapcsolódása a Történeti Intézet mindennapi oktatási feladatainak ellátásába. Részvételük ma már Tanszékek alapműködésének nélkülözhetetlen elemét képezi. Hasonlóképpen magas színvonalon veszik ki részüket a tanszékek és az Intézet különböző rendezvényeinek megszervezésében és lebonyolításában. A doktoranduszok képzésének fontos színterét képezik az Iskola programjainak évente megrendezésre kerülő konferenciái és további programjai.

A TDI működésének egyre nagyobb jelentőséggel bíró színterét képezi a nemzetköziesítésben történő aktív részvétel. A programjaink oktatói számos fontos nemzetközi rendezvényen meghatározó szerepet vállalnak magukra (Erasmus kapcsolatok, konferenciák, külföldi társegyetemekkel közös projektek) és hallgatóink részéről is egyre aktívabb ezekben a részvétel, amire a 2019-as évben kötött öt co-tutelle szerződés ékes bizonyíték. A Stipendium Hungaricum ösztöndíj is évről évre egyre nagyobb szerepet játszik a TDI működésében. Mindennek ellenére a nemzetközi együttműködés által kínált lehetőségek jobb kihasználása stratégiai jelentőséggel bír az ELTE pozíciójának jövőbeli alakulása szempontjából.

A Kar doktori iskolái lehetőségeikhez mértén továbbra is megteremtik azon fórumok lehetőségét, amelyeken a hallgatók műhelyszemináriumok, vagy doktorandusz konferenciák segítségével számot adhatnak kutatási témájukban való előhaladásukról. A doktori iskolák és doktori oktatási programjaik erejükhöz mértén igyekeznek beszerezni és a hallgatók számára hozzáférhetővé tenni a hazai és nemzetközi kutatások legújabb eredményeit feldolgozó szakirodalmat. A szűkülő anyagi lehetőségek ellenére a Kar törekszik a tudományos színvonal megőrzésére.

Az Egyetemi Doktori Tanáccsal és szakreferensével való együttműködésünk kiegyensúlyozott, szakmailag eredményes és hatékony.

Budapest, 2019. április 30.

Tisztelettel:

Dr. Kulcsár Szabó Ernő
akadémikus, egyetemi tanár,
elnök, ELTE BTK Kari Doktori Tanács